

17. 3. 2026

<https://www.tanecniaktuality.cz/recenze/nejen-mozart-jiste-prilaka-divaky-rozdilna-temata-a-odlisne-tanecni-styly-ctyr-tvurcu-jsou-vyzvou-k-premysleni>

[Marcela Benoni](#)

[recenze](#)

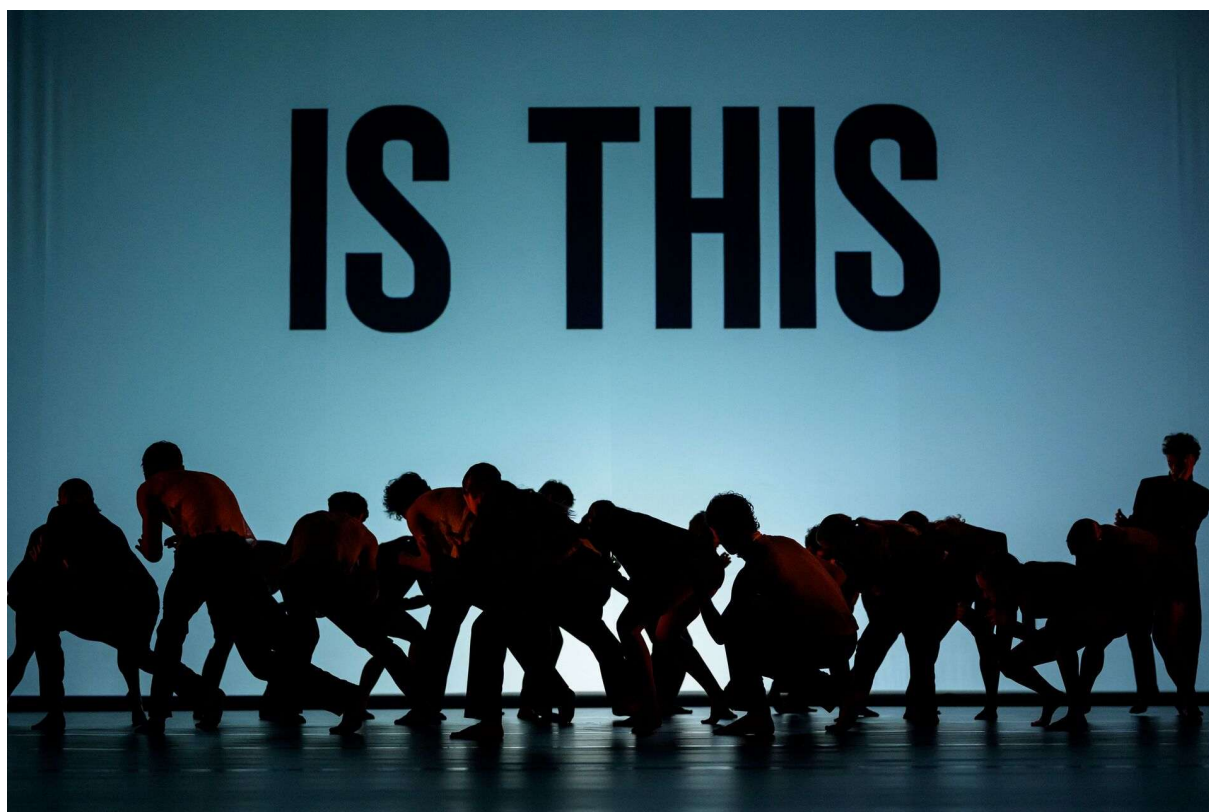
Nejen Mozart! jistě přiláká diváky. Rozdílná témata a odlišné taneční styly čtyř tvůrců jsou výzvou k přemýšlení

Baletní soubor **Národního divadla moravskoslezského** v Ostravě uvedl premiéru komponovaného večera **Nejen Mozart!** s podtitulem *Magie hudby – krása pohybu – chvála humoru*, kterému vévodí Mozartova geniální hudba v dílech několika pozvaných umělců: **Angelina Preljocaje**, **Erica Gauthiera**, **Jiřího Kyliána** a **Ley Bessoudo Greck**.

Nejen Mozart! Petite Mort. Foto: Serghei Gherciu.

Angelin Preljocaj a létající polibek

Z choreografie **Le Parc** francouzského tvůrce Angelina Preljocaje, postavené v roce 1994 pro tanečníky Pařížské Opery, je uvedeno *Pas de deux* na *Adagio* z Mozartova *Koncertu pro klavír a orchestr č.23 A dur*. Tanečník je sám na scéně a přichází k němu dívka. Její pohyby jsou zpočátku nejistě křehké, stydlivé. Následně se vztah rozvíjí od vzájemného hravého poznávání přes svádění až k zamilovanosti a vášnivému splynutí.

Nejen Mozart! Requiem. Foto: zdroj archiv NDM. Určité pohybové sekvence se chvílemi záměrně opakují. Vrcholem duetu je „létající polibek“, kdy dívka objímá muže, je v ostrém prohnutí, muž se otáčí velmi rychle na místě a nohy tanečnice letí vzduchem. Není to v tanci nic tak neobvyklého, ale tím, že rotace trvá poměrně dlouho, je spojení graduující hudby a milostného splynutí ohromným zážitkem. Oba interpreti **Ida Frau** i **Gene David Goodman** zvládli krásný duet báječně. Škoda, že divák nezná souvislost s Preljocajovým zkoumáním lásky a „uměním milovat“ z předchozího tanečního děje jeho baletu, který se odehrává v zahradách a na místech stvořených i pro dramata milostných intrik na pozadí 17. a 18. století.

Lea Bessoudo Greck a její pojetí smrti

Francouzská choreografka působí v Izraeli v izraelském souboru **Kibbutz Contemporary Dance Company** a v současné době v NdM v Ostravě hostuje. Loni vytvořila choreografii **Šárka** v rámci večera **ČISTÁ RADOSTance** a spolupracovala také s operou (*Braniboři v Čechách*). Předpokládá se, že v Ostravě bude pracovat dále. V aktuální premiéře předvedla choreografii na hudbu Mozartova *Requiem*, konkrétně si pořídila zvláštní nahrávku hudebních vět *Requiem aeternam*, *Kyrie*, *Dies irae*, *Tuba mirum* a *Rex tremendae* bez zpěvu ve zvukovém designu **Konstantina Papazafeiropoulose**.

Requiem bez zpěvu působí studeně, lze říct obnaženě oproti původní hudební předloze, jak ji známe. Ale vzhledem k výkladu, ke kterému se choreografka odhodlala, je to na místě. Velkou inspirací pro ni byly *danses macabres*, ze středověku známé tance za zemřelé i dochované kresby a fresky. Autorka smrt vykládá jako transformaci k novému začátku a pojmenovává ji „*cestou od nepřítomnosti k přítomnosti*“.

Kompozice začíná pohřebním pochodem. Na zadním plánu i vpředu přes jeviště pomalu pochodují tanečníci, uprostřed se objevuje postava se zakrytou hlavou i tváří schovaná za světlou průhlednou látkou, jak tomu bývalo u nebožtíků. Jde o jakýsi rituál přípravy k odchodu ze života?

Nejen Mozart! Requiem. Foto: zdroj archiv NDM.

Pochodující zúčastnění vytvoří uprostřed zástup čekajících, který míří kolmo ze středu dozadu k černému horizontu. Na něm se postupně objevují bílé průzory, obdélníky, okna nebo dveře k onomu světu. Bílé obdélníky se následně po sobě rychle obměňují a zvětšují.

Scéna s řadou tanečníků a tanečnic je velmi působivá. Jejich netrpělivé rytmické úkroky stranou z místa na místo působí nervózně a vynikají ve scénografii **Bruna Sultana**. Všichni jsou odhodlaní nebo odevzdaní k odchodu, jen postava *Vyvoleného* se smrti brání.

V choreografii se poté násobí duety – nejdříve vidíme dva, pak tři a čtyři páry, které následně tančí v kruhu, spirále. Mezi nimi se objevuje *Vyvolený* výborně zatančený **Tomem Bellecem**. I v kostýmech od **Pavla Knolleho** probíhá velká změna. Nejdříve jsou všichni v černých oblecích, lehkých sakách a kalhotách, pak v bílých košilích a dívky bez dlouhých kalhot. Postupně dochází k obnažování těl od černé do bílé. Podobně i v závěru, z tahů shora sjede bílý světelný obdélník a scéna zůstane světlá. Nastává zklidnění, metafora rajského světa. Spolu s proměnami a zklidněním se dostávají na řadu i originální části *Requiem*, zádušní mše se zpěvem.

Je patrné, že Lea Bessoudo Greck je citlivá choreografka a rozhodně její způsob tanečního vyjádření má celkem logický vývoj. Cítí dobře prostor a se souborem dokázala vytvořit zajímavé dílo, které se více přibližuje k syrovosti současného tance v lomení gest a pohybu i drsnější dynamice a výrazu; Bessoudo Greck je více ovlivněna prostředím a spoluprací s izraelskými umělci.

Nejen Mozart! Ballet 102. Foto: zdroj archiv NDM.

Eric Gauthier a smysl pro humor

Mezi předchozí závažná témata dramaturgie večera vsadila krátký duet **Ballet 102**. Znamý kanadsko-německý choreograf a ředitel **Gauthier Dance / Theaterhaus Stuttgart** Eric Gauthier uvádí toto číslo úspěšně v různých gala večerech koncertního typu.

Sólistka baletu **Shino Sakurado** v černé baleríně a na špičkách a tanečník **Rei Masatomi** v bílém tričku a černých kraťasech v plném nasazení plní rozkazy ze zvukového záznamu. Vše probíhá bez hudby. Hlas choreografa či pedagoga zadává jednotlivé klasické pozice pro oba tanečníky v kratičkých sólových nebo partnerských sekvencích, odpočítává pozice až k symbolickému číslu 102. Oba sólisté se mohou přetrhout, aby je včas splnili, protože zadání jde ostře staccato za sebou.

Tanečníci provádějí dle příkazů *passé, coupé, pas de bourrée, attitude, port de bras, pirouettes*, zvedačky, skoky a *jetés* různých kvalit, objevují se i odkazy na mnohé slavné role a taneční styly, např. **Marty Graham, Williama Forsythea, Jiřího Kyliána, Matse Eka**. Tempo je rychlé a pozice kusé, krátké a výstižné. V duetu se nic neřeší, pár jen zaslepeně opakuje zadané pohyby. Gauthier podává s humorně kritickým tónem pohled do věčného diktátu, nekonečného drilu, který se denně odvíjí v baletním tréninku.

I v choreografii *Petite Mort* Kylián použil humorný obraz. Ženy a muži v náznaku spodního prádla jsou v jistých chvílích skryti za černými mohutnými barokními kostýmy se širokými sukněmi, které jsou pohyblivé a jezdí s nimi po scéně. Jako by se vrátili do Mozartových časů...

Jiří Kylián znovu v Ostravě

Kyliánova choreografie ***Petite Mort*** z roku 1991 je neustále uváděna na mnoha světových scénách.

Patří bezesporu k těm nejlepším z období zvaného Black and White. V Národním divadle v Praze byla součástí složeného tanečního večera **Mosty času** (2018) a baletní soubor NdB ji měl také na repertoáru už v roce 2016. Je vytvořena pro dvanáctičlenné obsazení, šest mužů, šest žen a šest šermířských kordů.

Střídají se v ní taneční duety se skupinovými sekvencemi, v nichž tanečníci musí ovládat vrcholné umění partneriny. Prim hrají vztahy a emoce, láska a sex a bezesporu určitá noblesa typická pro Kyliánův rukopis. Pomalé věty z Mozartových *Klavírních koncertů A dur* a *C dur* protékají do ryze intimní taneční zpovědi a výraz *petite mort* neboli orgasmus získává větší, existenciální rozměr.

I v této kompozici Kylián použil humorný obraz. Ženy a muži v náznaku spodního prádla jsou v jisté chvíli skryti za černými barokními kostýmy se širokými sukněmi, které jsou pohyblivé a jezdí s nimi po scéně. Jako by se vrátili do Mozartových časů...

Ostravský soubor vydal maximum sil, aby v *Petite Mort* zvládl náročné duety. Možná byli tanečníci již vyčerpaní z předchozí poloviny večera nebo měli trému, ale jejich výkonu tady chyběla jiskra, dotaženost tanečního i výrazového zadání, u některých i technická přesnost. Nejvíce zaujaly páry **Ida Frau** a **Rei Masatomi** a **Shino Sakurado** a **Barnaby James Packham**.

Nejen Mozart! *Petite Mort*. Foto: Serghei Gherciu.

Následujících *Šest tanců* je groteskní taneční freska. Mozart je napsal pod titulem *Německé tance*. Muži i ženy mají dobové paruky, při každém pohybu nebo otřesu se z nich sype pudrový prášek. Kostýmy jsou poněkud nedbalé, lze říct i záměrně obnošené a nedokonalé. V šesti částech v různorodé skladbě mužů i žen se odvíjejí kratičké bláznivé příběhy, jak Jiří Kylián také zmiňuje: „Sestavil jsem šest zdánlivě nesmyslných situací ignorujících své okolí. Vyrůstají ve stínu neustále přítomného zneklidněného světa, který většina z nás z nějakého nevysvětlitelného důvodu nosí v duši...“ Jednotlivé části mají podtituly *Plachý manžel*, *Žáby*, *Žárlivý manžel*, *Záhadný příběh o vraždě*, *Sólo a kvartet založený na principu tahu*, *Skákající kvartet bezhlavého Nicka* a *Finále s Megastars*.

V této choreografické skladbě se všichni zúčastnění tanečníci cítili moc dobře a publikum se také patřičně odvážalo, protože humoru není nikdy dost. Je skvělé, že v NdM mají v repertoáru dalšího Kyliána vedle *Wings of Wax*, které donedávna hráli. A diváci během pestrého programu jistě ocení souvislost geniální hudby s tolika rozdílnými tanečními rukopisy.

Nejen Mozart! Šest tanců. Foto: zdroj archiv NDM.

Psáno z premiéry 5. března 2026 v Divadle Jiřího Myrona.

Nejen Mozart!

Pas de deux z baletu Le Parc

Hudba: W. A. Mozart Adagio koncert a orchestr pro klavír A dur

Choreografie: Angelin Preljocaj

Asistentka choreografa: Claudia de Smet

Kostýmy: Hervé Pierre

Světelný design Jacques Chatelet

Requiem

Hudba: W. A. Mozart Requiem

Choreografie: Lea Bessoudo Greck

Asistent choreografa: Nadav Gal

Zvukový design: Konstantinos Papazafeiropoulos

Hudební aranžmá: Yuval Goren

Scéna: Bruno Sultan, Lea Bessoudo Greck

Kostýmy: Pavel Knolle

Světelný design: Bruno Sultan, Lea Bessoudo Greck

Ballet 102

Choreografie: Eric Gauthier

Kostýmy: Eric Gauthier
Zvukový doprovod: Eric Gauthier
Asistent choreografa: Olivier Vercoutere

Petite Mort

Hudba: W. A. Mozart
Choreografie: Jiří Kylián
Asistent choreografa: Stefan Žeromski
Scéna: Jiří Kylián
Kostýmy: Joke Visser
Světelný design: Jiří Kylián, Joop Caboort
Technická supervize: Joost Biegelhaar

Šest tanců

Hudba: W. A. Mozart Německé tance
Choreografie: Jiří Kylián
Asistent choreografie: Stefan Žeromski
Kostýmy a scéna: Jiří Kylián
Realizace kostýmů: Carlijn Petermeijer
Světelný design: Jiří Kylián, Joop Caboort
Technická supervize: Joost Biegelhaar